

Notat

Dato: 22.9.2020

Sak: Foreløpig vurdering – sammensetning av Skate fra 2021

1. Bakgrunn

Skate skal i henhold til mandatet være sammensatt av toppledere fra offentlige virksomheter. Nåværende medlemmer ble oppnevnt av KMD for perioden 1.1.2018-31.12.2020. Det betyr at det gjennom høsthalvåret 2020 må gjennomføres en prosess frem mot ny oppnevning fra 1.1.2021.

I Skates mandat fra april 2020 står det følgende om sammensetning og oppnevning:

Toppledere i virksomheter med linjeansvar for nasjonale felleskomponenter er faste medlemmer av Skate. Det samme er en topplederrepresentant fra KS. I tillegg skal Skate bestå av toppledere fra et rullerende utvalg av tjenesteeiere i offentlig sektor. Minst en av disse tjenesteeierrepresentantene skal være en kommune. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har anledning til å delta som observatør i Skates møter.

Rullereringen av medlemmer skal skje i 3-års perioder. Digitaliseringsdirektoratet vurderer og foreslår ny sammensetning etter innspill fra medlemmene i Skate og departementene. På dette grunnlaget beslutter Kommunal- og moderniseringsdepartementet endringer i sammensetningen av Skate.

Dette notatet er en kortversjon av Digitaliseringsdirektoratet (Digdir) sin foreløpige vurdering. Vi legger denne frem for Skate som grunnlag for å få innspill fra Skate slik mandatet skisserer. Vi vil deretter hente innspill fra departementene før vi foretar vår endelige vurdering og foreslår for KMD sammensetningen av Skate fra 1.1.2021. Notatet er oppsummert i saksframlegget til Skate.

2. Antall medlemmer i Skate

Ved første oppnevning til Skate i 2012 bestod Skate av 10 medlemmer. Det har ved senere rullinger og oppnevninger vært noen endringer. Fra 1.1.2018 ble det oppnevnt 12 medlemmer i Skate. Politidirektoratet valgte i 2019 å gå ut av Skate, som etter det har hatt 11 medlemmer.

Hva som er hensiktsmessig antall medlemmer har flere ganger vært diskutert. Signalene fra Skate har vært at det er viktig at Skate ikke blir for stort. Tidligere innspill og vurderinger har vært at 10-12 deltakere er maksimal størrelse for at Skate skal fungere på en god måte. Mange av Skate-direktørene ønsker også å ha med seg bisittere i Skate-møtene, slik Skates mandat åpner for. Det betyr at antall deltakere i Skate-møtene blir omfattende selv med 10-12 medlemmer.

Digdirs foreløpige vurdering er at Skate maksimalt bør ha 12 medlemmer.

3. Gruppering av Skates medlemmer

Som grunnlag for vurdering av rulling av medlemmer i Skate har Digdir gruppert dagens medlemmer på følgende måte:

A) Faste deltakere av Skate, dvs. Felleskomponentforvalterne og KS

- Digdir
- Brønnøysundregistrene
- Skatteetaten
- Kartverket
- KS

B) Svært viktige tjenesteeiere med stor bredde i forvaltninga

- NAV
- Direktoratet for e-helse
- Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning (Unit)

C) Andre representanter for offentlige tjenesteeiere

- Oslo kommune
- Arkivverket
- Lånekassen

Ved den rulling av tjenesteeiere som Skates mandat legger opp til er Digdirs foreløpige vurdering at det er medlemmene i gruppe C som er mest aktuelle til å eventuelt gå ut av Skate. Samtidig har Politidirektoratet allerede gått ut, noe som har frigjort en plass dersom Skate på nytt skal få 12 medlemmer.

4. Representasjon fra kommunesektoren

Kommunesektoren har i dag to medlemmer i Skate; en topplerrepresentant fra KS og Oslo kommune som tjenesteeier. Både KS og andre i Skate har tidligere uttrykt at kommunesektoren bør ha flere medlemmer i Skate, slik at kommunesektoren blir bedre representert. Samtidig må dette balanseres opp å sikre en god bredde i Skate og opp mot det samlede antall medlemmer i Skate, som over er vurdert til maksimalt 12.

Digdirs foreløpige vurdering er at kommunesektoren ved neste oppnevning bør få en økning fra to til tre medlemmer i Skate; en topplerrepresentant fra KS og to kommuner som representanter for tjenesteeiere.

I regjeringens digitaliseringsstrategi står det

Kommunesektorens representanter i statlige råd og utvalg må oppnevnes og delta på vegne av en samlet sektor. KS oppnevner kommunesektorens representanter.

På denne bakgrunn planlegger Digdir å spørre KS om hvem som ut fra Skates mandat skal oppnevnes fra kommunesektoren og videreformidle det til KMD som er ansvarlig for den samlede oppnevningen av Skate. Det vil da være KS som også vurderer om dagens medlemmer fra kommunesektoren skal fortsette eller om det også skal skje endringer.

5. Vurdering av kandidater fra statlig sektor

Digdir har tidligere fått forespørsler fra statlige virksomheter som ønsker å bli medlemmer av Skate. I forbindelse med evalueringen av Skate våren 2019 gav også Skate noen innspill. Begge deler er gruppert og kort vurdert under.

5.1 Tilsyns- og/eller veiledningsaktører

Datatilsynet, NSM, DSB og Språkrådet har vist interesse for å bli medlemmer i Skate og er også foreslått av andre. Digdir vurderer disse som tilsyns- og/eller veiledningsaktører og i liten grad tjenesteeiere eller felleskomponentforvaltere som er de Skates mandat peker på som medlemmer av Skate. Datatilsynet og NSM har i tillegg sterk overlapp med Digdirs ansvar på området informasjonssikkerhet i offentlig sektor.

Datatilsynets direktør har en avtale med Digdirs direktør om at han skal stå på kopilisten ved utsending av Skates agenda og sakspapir og at han kan melde tilbake dersom han ønsker å delta på spesielle saker i Skate. I tillegg er avtalen at han kan bli invitert inn i Skate-møtene der det anses spesielt viktig å få fram Datatilsynets syn. På bakgrunn av begge deler har Datatilsynets direktør deltatt på flere Skate-møter.

Digdirs vurdering er at de som i hovedsak er tilsyns- og/eller veiledningsaktører ikke er naturlige medlemmer av Skate ut fra Skates mandat. De bør imidlertid inviteres inn i Skate i saker der deres syn er spesielt viktig å få frem. Dette vil være en vurdering Digdir som leder av Skate står for i samarbeid med Skates arbeidsutvalg.

5.2 Eventuell ny representant fra justissektoren

Digdir har fått innspill på at vi bør vurdere en ny representant fra justissektoren i Skate. Politidirektoratet (POD) kunne vært en aktuell kandidat og var med i den første oppnevningen i Skate i 2012. I de periodene de var medlemmer var det ofte de ikke møtte og i 2019 meldte de at de sa fra seg plassen i Skate. Ut fra den manglende interessen POD har vist for Skates arbeid mener Digdir det ikke er naturlig å foreslå dem på nytt.

Videre har vi vurdert DSB (jf. over), UDI, Statens sivilrettsforvaltning og Domstoladministrasjonen. Av disse anses UDI som den mest aktuelle kandidaten ut fra

- status som underliggende virksomhet til JD
- størrelse (antall ansatte)
- sentrale samhandlingsrolle i migrasjonsskjeden og betydningen arbeidet deres kan ha for andre virksomheter utenfor migrasjonsskjeden

5.3 Andre vurderte nye kandidater

Andre kandidater vi har fått innspill på og vurdert er Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) under Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) under Finansdepartementet og KMD.

DiBK er et nasjonalt kompetansesenter på bygningsområdet og sentral myndighet på flere områder innenfor bygningsdelen av plan- og bygningsloven. På digitaliseringsområdet har de ansvar for ByggSøk – den gjeldende løsningen for elektroniske byggesøknader – og de arbeider med å utvikle nye, digitale løsninger for byggesøknader og byggesaksbehandling i kommunene. DiBK har ca. 80 årsverk og er dermed en liten virksomhet. De har samtidig en lang aktiv historie på digitaliseringsområdet. De anses å ha en erfaring fra ulike strategier som

kan være nyttig i Skate. DiBK anses foreløpig som en aktuell kandidat til Skate som representant fra små virksomheter.

DFØ er statens fagorgan for styring, organisering og ledelse i staten, og skal bidra til effektiv ressursbruk. DFØ leverer også lønns- og regnskapstjenester til rundt 90 prosent av statsforvaltningen, og har ansvaret for statsregnskapet og statens konsernkontoordning. Fra 1.9.2020 ble avdeling for offentlige anskaffelser overført fra Digdir til DFØ. Der ligger det også et digitaliseringsmiljø. DFØ har nå ca. 500 ansatte. Digitalisering er en del av en helhetlig omstilling som inkluderer styring, organisering og ledelse som viktige faktorer. I tillegg til å være en tjenesteeier med et stadig bredere nedslagsfelt kan DFØ som eventuelt medlem av Skate bidra til at parallelle utfordringer til digitalisering innen styring, organisering og ledelse blir adressert på en god måte. DFØ anses foreløpig som en aktuell kandidat til Skate.

5.4 Eksisterende medlemmer

Som pekt på i kapittel 3 er Arkivverket og Lånekassen de to statlige virksomhetene som er mest aktuelle til å gå ut av Skate ved en rullering av statlige representanter. Arkivverket har vært medlem siden 2015 og Lånekassen siden 2012. Begge har vært viktige bidragsytere i Skates arbeid.

Skate har tidligere signalisert at det er viktig å sikre kontinuitet i Skates arbeid og Digdir deler det synet. Skate har nylig fått et nytt mandat og det kan argumenteres med at begge bør fortsette for å sikre god kontinuitet i Skate. Dersom noen av dem skal gå ut bør erstatterne representere en klar styrking av Skate.

5.5 Foreløpig oppsummering - statlige kandidater til Skate

Både Arkivverket og Lånekassen, som er de mest aktuelle til å gå ut av Skate ved en rullering av statlige representanter, vurderes som gode kandidater til å fortsette. Skal det skilles mellom dem må det gå på rulleringsprinsippet i Skates mandat og hvor lenge de har vært medlemmer. Ut fra det rangeres Arkivverket foreløpig foran Lånekassen som fortsatt medlem av Skate.

UDI, DFØ og Direktoratet for byggkvalitet i denne rangeringsrekkefølgen er foreløpig vurdert som aktuelle kandidater. Sett opp mot Arkivverket og Lånekassen vurderes de likevel foreløpig ikke som en klar styrking av Skate. Dette er spesielt knyttet til den kontinuitet i Skate som de to siste representere opp mot det ansvarsfelt de tre førstnevnte har.

Virksomheter som i hovedsak er tilsyns- og/eller veiledningsaktører vurderes ikke som naturlige medlemmer av Skate ut fra Skates mandat. De bør imidlertid inviteres inn i Skate i saker der deres syn er spesielt viktig å få frem. Dette omfatter virksomheter som Datatilsynet, NSM, DSB og Språkrådet.